

Naturvernforbundet
Hordaland

avdeling
Hordaland

Bergen kommune, Byrådsavdeling for byutvikling

byutvikling@bergen.kommune.no

(kopi til Plan- og bygningsetaten)

Bergen, 28. april 2025

Dette innspillet sendes på vegne av Naturvernforbundet Hordaland og BirdLife Norge avd. Hordaland.

Merknad til detaljregulering av Fleslandsvegen felt I/L2, Bergen kommune

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Hordaland viser til vedtak i Bergen bystyre den 26. mars 2025, der forslag til detaljreguleringsplan for Fleslandsvegen felt I/L2 ble sendt tilbake til byrådet for «å se på hvordan fugl og influens vurderes jmf direktoratets veileder 1941».

Bakgrunnen for dette vedtaket, var at FNF Hordaland sendte innspill både om det vi mente var klare mangler i kunnskapsgrunnlaget om natur (særlig når det gjelder forekomst av gulspurv (*sårbar VU*)), som lå til grunn for forslaget til reguleringsplan – innspill ble sendt til *Utvalg for miljø og byutvikling* (5. mars 2025)¹ og til gruppelederne av bystyrepartiene (26. mars 2025)².

Bakgrunnen for vårt engasjement i denne saken, er at vi mener at fugler også skal vurderes og tas hensyn til i planprosesser. Vi mener det er åpenbart at dette ikke har blitt gjort på korrekt måte i den aktuelle saken. Vi ønsker med denne merknaden å utdype vårt syn, samt komme med litt mer kunnskap om gulspurvens forekomst i og like ved planområdet. Til slutt kommer vi med forslag til et minimum av avbøtende tiltak.

Fugler er blant de meste truede artsgruppene vi har i Norge; hele 27 prosent av de vurderte fugleartene (til sammen 234 arter) er truet (dvs. *kritisk truet*, *sterkt truet* eller *sårbar*), og hele 40 prosent er rødlistet³.

¹ https://fnf-nett.no/hordaland/wp-content/uploads/sites/19/2025/03/UMBY_Fleslandsvegen-felt-IL2_FNF-Hordaland_050325.pdf

² https://fnf-nett.no/hordaland/wp-content/uploads/sites/19/2025/04/Innspill-til-detaljregulering-Fleslandsvegen-IL2_FNF-Hordaland_260325.pdf

³ <https://artsdatabanken.no/rodlisterforarter2021/Artsgruppene/fugler>

Når de gjelder gulspurv, ble arten rødlistet (*nær truet*) første gang i 2015, og i 2021 ble arten ansett for å være truet (*sårbar*)⁴. Bergen, og særlig Ytrebygda bydel, et viktig hekkeområde for arten i en regional målestokk (jf. *Artsobservasjoner.no*). Det må kunne antas at arten kun har noen få tiltalls hekkende par i Bergen, med Ytrebygda som et spesielt kjerneområde (jf. *Artsobservasjoner.no* og NNI-notat 98⁵). **Dette betyr at Bergen kommune – altså i et regionalt perspektiv – har et særskilt ansvar for å ta vare på denne arten – jf. også stortingsmeldingen *Bærekraftig bruk og forvaltning av natur – norsk handlingsplan for naturmangfold* (Meld. St. 35 (2023–2024))⁶, der kommunene gis et stort ansvar for å ta vare på bl.a. truede arter.**

Til tross for alt dette blir forekomsten av gulspurv i området i stor grad «avskrevet» av Rådgivende biologer i deres naturmangfoldrapport (datert 30. august 2023) – se side 7 i rapporten fra Rådgivende biologer, der det bl.a. står at «[...] siden det er stor variasjon i hekkehabitat er det ikke hensiktsmessig å avgrense funksjonsområder for de nevnte fugleartene. Dette gjelder også for gulspurven.» Det å ikke avgrense funksjonsområder for fåtallige, truede fuglearter som er observert i området fordi «det er stor variasjon i hekkehabitat» for fugler, må anses som en klar mangel ved kunnskapsgrunnlaget. For å få på plass mer kunnskap om gulspurv i området burde Rådgivende biologer vært ute på riktig tid av året; primært mellom starten av april og tidlig juni, og selv sett etter arten. Rådgivende biologer tok imidlertid sin befaring i slutten av august.

Undertegnede hadde en kort befaring til planområdet den 4. april i år, og fant da gulspurv like utenfor planområdet. Figur 1 viser observasjoner av gulspurv i nærheten av det aktuelle planområdet fra 2025 (kilde for observasjoner: *Artsobservasjoner.no*).

Gulspurv bruker relativt store områder i hekketiden, og de er avhengige av en mosaikk av ulike naturkvaliteter. Naturkvaliteter i det aktuelle planområdet må antas å være en del av hekkeområdet/leveområdet til ett gulspurv-par. **Håland skriver i NNI-notat 98⁵ at «vanlig tetthet der arten [gulspurv] er vanligere er rundt 5–10 par/km²», noe som tilsvarer leveområder i hekketiden på 100–200 dekar pr. par.** Disse tallene samsvarer bra med andre kilder undertegnede har funnet, der det oppgis en tetthet på 4,67 par per km² i et kjerneområde i Irland (Finch m.fl. 2022⁷), og 7–29 par⁸ (gjennomsnitt 16,6 par) per km² i en studie fra Storbritannia (Bradbury og Stoate⁹).

For sammenligning er størrelsen på det aktuelle planområdet 26 dekar; så det er rimelig å anta at gulspurvene er avhengige av et område som kan være *opptil åtte ganger større* enn det aktuelle planområdet. Siden arten ble observert like ved planområdet under en kort befaring (undertegnede første og så langt eneste befaring i planområdet), og siden den tidligere i år er registrert like sør for planområdet, er det grunn til å anta at planområdet utgjør en del av leveområdet for det aktuelle gulspurv-paret. Dette kommer *ikke* frem av rapporten fra Rådgivende biologer, og dermed ikke av saksfremstillingen – noe som må anses som en klar mangel.

⁴ <https://lister.artsdatabanken.no/rodlisteforarter/2021/30020>

⁵ https://fnf-nett.no/hordaland/wp-content/uploads/sites/19/2025/03/NNI-Notat-98-2025-Plan-om-naeringsbygg-i-Fleslandsvegen-72_Ytrebygda_Bergen_Omradets-funksjon-og-verdi-for-fugler.pdf (Se øverst side 11 om gulspurv-bestand i Bergen kommune.)

⁶ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-35-20232024/id3054780/>

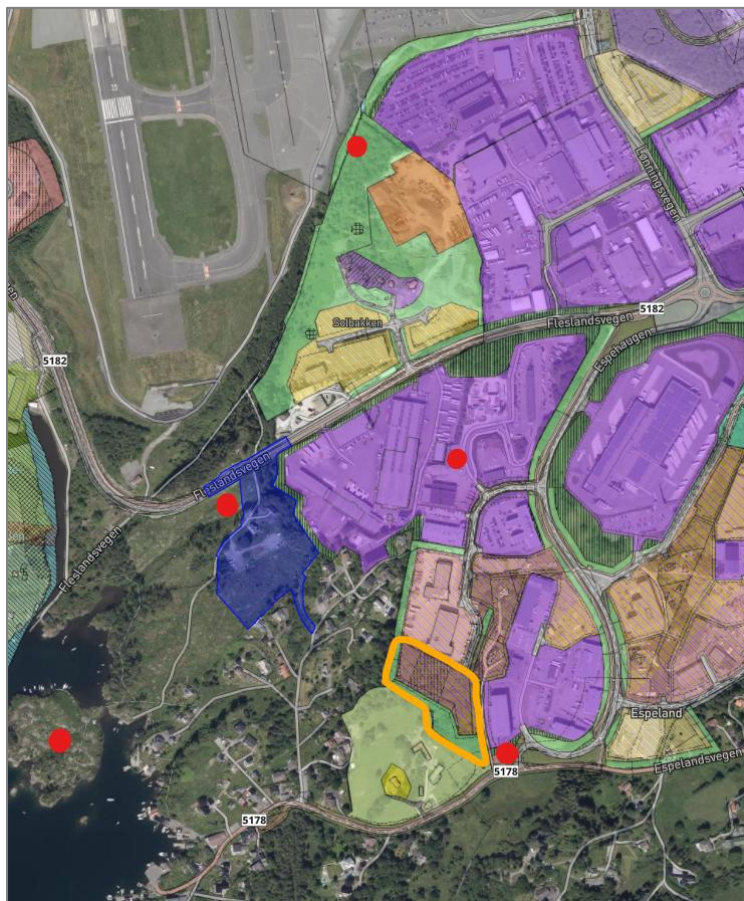
⁷ Finch D, Moore P og Lusby J. 2022. Breeding densities and habitat associations of Yellowhammer *Emberiza citrinella* in their core range in an arable landscape in east Cork. *Irish Birds* 44: 45–54.

⁸ Antar det er antall *par* som er målt i denne studien, men det kan være *individer* (kilden bør sjekkes nærmere).

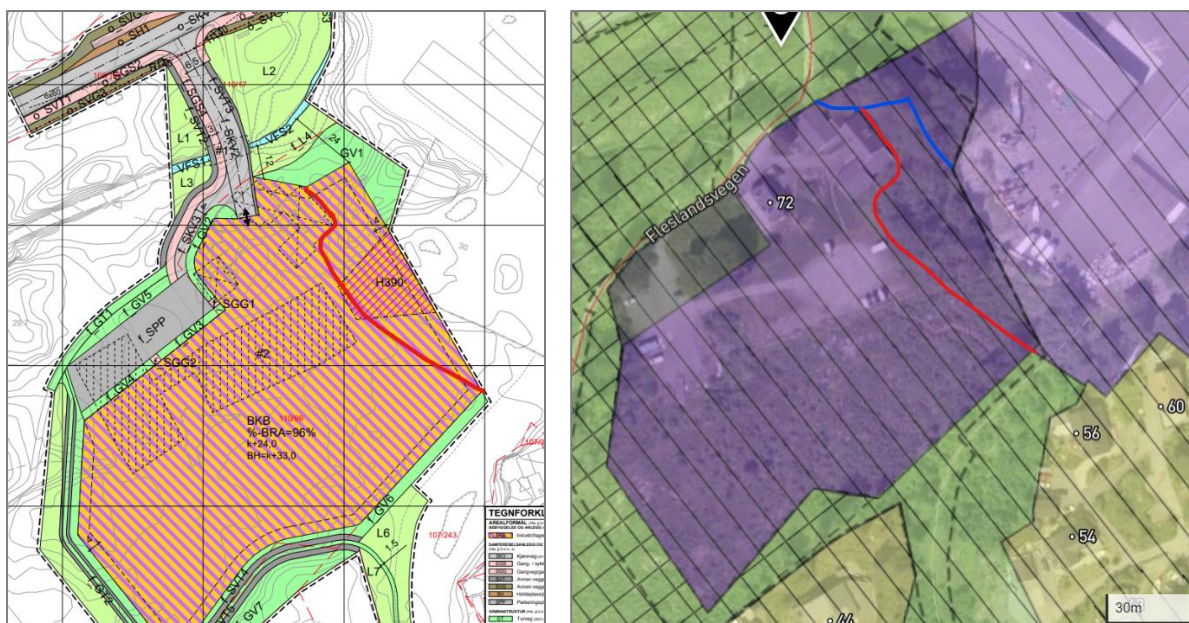
⁹ Bradbury RB og Stoate C. The ecology of Yellowhammers *Emberiza citrinella* on lowland farmland. Ecology and Conservation of Lowland Farmland Birds 165 – 172. *British Ornithologists' Union*. URL: <https://bou.org.uk/wp-content/uploads/2020/06/LFB-1-17-Bradbury-Stoate.pdf>.

Vi understreker også at denne aktuelle delen av Ytrebygda har vært utsatt for en voldsom nedbygging i løpet av de siste 10 årene eller så, så det er grunn til å tro at arten fra før er (sterkt) negativt påvirket av utbygging i området. Dette bør også være en del av vurderingen når politikerne skal ta stilling til det aktuelle planforslaget. En slik vurdering må også inkludere områder som trolig vil bli bygget ut i fremtiden – slik som f.eks. planområdet for Smalhusaugen (se figur 1).

Planforslaget legger opp til tilkomst til næringsområdet direkte fra Fleslandsvegen, noe som vil medføre inngrep i tilknytning til Lønningsbekken – omtrent der undertegnede observerte gulspurven. Kommunedelplan BLÅE (KDP BLÅE), som legger de overordnede føringene for arealbruken i området, legger imidlertid *ikke* opp til tilkomst via Fleslandsvegen, men via det tilgrensende næringsområdet i nordøst. Hvis det er slik at tilkomst skal skje via Fleslandsvegen – og ikke via tilgrensende planområde – mener vi det må opprettes en grønnkorridor *bestående av dagens vegetasjon* mellom det aktuelle planområdet og det tilgrensende planområdet. En slik kantsone vil ikke bare ha verdi for de artene som lever i dette området i dag, men kanskje også for den allerede hardt pressede gulspurven, som har en forkjærlighet for kantvegetasjon av ulike typer. Som en alternativ løsning kan tilkomst til planområdet skje via tilgrensende planområde i nordøst (jf. forutsetninger i KDP BLÅE), men da må det forutsettes at allmennhetens tilgang til turveien ned til Mariholmen kan nås via dagens vei og bro over Lønningsbekken.

Figur 1. Observasjoner av gulspurv i 2025 (kilde: Artsobservasjoner.no) er vist med røde rundinger. Det aktuelle planområdet er vist med blått (sør for rullebanen), mens deler av vedtatt (og påklaget) reguleringsplan for Smalhusaugen er vist med oransje omriss (dvs. den delen av planen som er intakt natur i dag). De røde rundingene er ikke nødvendigvis nøyaktige plott, siden observasjoner i Artsobservasjoner.no (AO) gjerne legges på allerede eksisterende lokaliteter; f.eks. var observasjonen nede til venstre (Mariholmen) langs grusveien/turveien ned til Mariholmen, altså et sted nærmere planområdet (jf. kommentar til observasjonen i AO). Kartgrunnlaget viser KDP BLÅE – hentet fra Kommunekart.com.

Figur 2. Utsnitt av planforslaget til detaljregulering til venstre, og utsnitt av KDP BLÅE til høyre. Rød strek viser omtrentlig vårt forslag til grønn/økologisk korridor, mens blå strek på kartet til høyre viser omtrentlig grense for foreslått grønnstruktur i planforslaget (jf. kart til venstre). En slik økologisk korridor kan også ha verdi for gulspurv. Kartgrunnlag til høyre: Kommunekart.com.

Figur 3. Gulspurv fotografert nord for Lilandsjordene i april i år. Foto: Gunvar Mikkelsen / FNF Hordaland.

Figur 4. Gulspurv nord for Lilandsjordene. Foto: Gunvar Mikkelsen / FNF Hordaland.

Vi håper at opplysningene om gulspurv – som altså er en truet fugleart som Bergen kommune har et spesielt ansvar for å ta vare på – vil være nyttige i den videre planprosessen for Fleslandsvegen IL2.

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjasjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftsansjessene. Per i dag er det tolv organisasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, BirdLife Norge avd. Hordaland, Haugesund Turistforening, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT), Voss Kajakklubb og Hordaland krins av Norges Speiderforbund. Sammen representerer organisasjonene rundt 54 000 medlemmer.